

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D.,
ve věci

žalobkyně: **K. F. Š.**, narozena X,
bytem X,

proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**,
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 7. 12. 2021, č. j. X, o invalidním důchodu,

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou, která byla podána v zákonem stanovené lhůtě, domáhala přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 7. 12. 2021, č. j. X, kterým byly zamítnuty námitky proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 7. 2021, č. j. X. Uvedeným rozhodnutím ze dne 22. 7. 2021 zamítla žalovaná žalobkyni žádost o invalidní důchod pro nesplnění podmínek ustanovení § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Děčín ze dne 30. 6. 2021 není žalobkyně invalidní,

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

neboť pokles její pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu činil 10 %. Současně žalobkyně navrhla, aby soud uložil žalované povinnost nahradit jí náklady soudního řízení.

Žaloba

2. V žalobě žalobkyně nesouhlasila s posudkovým závěrem, že její zdravotní stav nelze hodnotit jako středně těžkou až těžkou poruchu osobnosti. Dodala, že pro takové hodnocení je jedním z kritérií i potřeba jiné než pouze ambulantní péče, přičemž žalobkyně byla hospitalizována v Psychiatrické nemocnici Horní Beřkovice v roce 2018 a v Psychiatrické nemocnici Bohnice v roce 2020. Podotkla, že i po hospitalizacích došlo opakovaně k dekompenzaci, pročež žalobkyně vyhledala odbornou péči na Psychoterapeutické a psychosomatické klinice ESET a nyní dochází do tzv. doléčovací skupiny. Žalobkyně zdůraznila, že podle lékařské zprávy MUDr. G. V. má problémy v mezilidských vztazích a není schopna plného pracovního zařazení. Dále poukázala na své sebevražedné sklony podle lékařské zprávy MUDr. D. K., které posudková lékařka nebrala v potaz. Pokračovala, že podle zmíněné lékařské zprávy MUDr. D. K. se u ní jedná o stavy s podstatným narušením pracovního a společenského fungování. Žalobkyně podotkla, že posudková lékařka nemá specializaci v oboru psychiatrie na rozdíl od lékařů, kteří vypracovali výše zmíněné lékařské zprávy a kteří mají o zdravotním stavu žalobkyně podrobnější informace.

Vyjádření žalované k žalobě

3. Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě zrekapitulovala předcházející správní řízení a poukázala na § 39 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění, jenž stanovuje relevantní aspekty při určování poklesu pracovní schopnosti. Podotkla, že posuzování míry poklesu pracovní schopnosti je odbornou otázkou vyžadující znalosti z oboru medicíny a posudkového lékařství, přičemž v tomto ohledu je žalovaná vázána posudky vypracovanými dle § 8 odst. 1 písm. a) a § 88 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení“). Dodala, že náležitosti posudku stanovuje § 7 vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“). Sdělila, že si v řízení o námitkách nechala vypracovat lékařský posudek ze dne 1. 12. 2021, na jehož základě vydala napadené rozhodnutí. Jelikož pokles pracovní schopnosti žalobkyně činil jen 10 %, nebyly splněny podmínky pro vznik invalidity dle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. S ohledem na žalobní námitky navrhla žalovaná přezkoumat zdravotní stav žalobkyně posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí, jež je k posouzení zdravotního stavu a pracovních schopností žalobkyně povolána. Dodala, že za dosud zjištěného skutkového stavu navrhuje žalobu zamítnout.

Ústní jednání soudu

4. Žalobkyně se k nařízenému ústnímu jednání dne 5. 5. 2023 nedostavila, ač byla řádně předvolána, a proto soud dle § 49 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) ve věci jednal a rozhodl v nepřítomnosti žalobkyně.
5. Pověřená pracovnice žalované při jednání soudu odkázala na obsah vyjádření k žalobě a po provedeném dokazování uvedla, že posudek Posudkové komise Ministerstva práce a

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

sociálních věcí v Ústí nad Labem shledává úplným, objektivním a přesvědčivým. S ohledem na tento posudek pak navrhla zamítnutí žaloby, přičemž náhradu nákladů řízení nežádala.

6. Soud provedl dle § 52 odst. 1 s. ř. s. dokazování posudkem a protokolem z jednání Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem ze dne 23. 5. 2022.

Posouzení věci soudem

7. Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
8. Po přezkoumání skutkového a právního stavu a provedeném ústním jednání, při kterém se provádělo dokazování zdravotním posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem (dále jen „posudková komise“) ze dne 23. 5. 2022, který nechal vypracovat soud pro účely předmětného řízení, dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
9. Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku lékařky MUDr. I. K. pověřené vypracováním posudku pro Českou správu sociálního zabezpečení, Lékařská posudková služba, která při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti dne 1. 12. 2021 posoudila zdravotní stav žalobkyně a dospěla k závěru, že předchozí závěr posudkové lékařky Okresní správy sociálního zabezpečení Děčín ze dne 30. 6. 2021 je správný. Obě lékařky dospěly k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V, položka 7a, přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra pracovní schopnosti 10 %, přičemž procentní míra poklesu pracovní schopnosti se podle § 3 a § 4 vyhlášky o posuzování invalidity neměnila.
10. Podle ustanovení § 39 odst. 1 až 5 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla
 - a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
 - b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
 - c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
11. Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

12. Při určování poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu,
 - a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost,
 - b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav,
 - c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován,
 - d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával,
 - e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %,
 - f) v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.
13. Za zdravotní postižení se pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti považuje soubor všech funkčních poruch, které s ním souvisejí.
14. Způsob posouzení a procentní míry poklesu pracovní schopnosti, co se rozumí zcela mimořádnými podmínkami, způsob zhodnocení a využití zachované pracovní schopnosti podle § 39 odst. 4 písm. e) zákona o důchodovém pojištění, pak stanovuje prováděcí předpis, konkrétně vyhláška č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity.
15. Jedním z předpokladů pro vznik nároku na invalidní důchod je existence invalidity pojištěnce, která dosahuje alespoň zákonem stanovené hranice (srov. § 38 a § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění). Bylo proto třeba zjistit, zda žalobkyně splňovala ke dni 7. 12. 2021, tedy ke dni vydání napadeného rozhodnutí, podmínky invalidity alespoň I. stupně, tj. zda nastal pokles její pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
16. Soud se nespokojil se závěry posudku ze dne 1. 12. 2021, a protože nemá odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity především závisí, vyžádal si v rámci předmětného soudního řízení v intencích § 52 odst. 1 v návaznosti na § 77 s. ř. s. odborný posudek od posudkové komise, která je v těchto věcech dle § 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, povolána k posouzení zdravotního stavu žalobkyně. Tato komise nově posoudila celkový stav žalobkyně, dále také posoudila pokles její pracovní schopnosti a zaujala posudkový závěr o invaliditě žalobkyně.
17. Z obsahu posudkové dokumentace vypracované dotyčnou komisí soud zjistil, že komise jednala v řádném složení, posudek byl vypracován po studiu a zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů dne 23. 5. 2022. Žalobkyně jednání komise nebyla přítomna. Dále je z posudkové dokumentace patrné, jaké lékařské nálezy měla komise k dispozici. Na základě posouzení všech zdravotních nálezů relevantních pro souzenou věc a spisové dokumentace Okresní správy sociálního zabezpečení Děčín pak komise dospěla k závěru, že pokles pracovní schopnosti žalobkyně ke dni 7. 12. 2021 byl 10 %, což neodpovídá ani invaliditě I. stupně.
18. Komise konstatovala, že u žalobkyně se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V, položka 7a, přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a to emočně nestabilní porucha osobnosti hraničního typu, přičemž žalobkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

navštěvuje denní stacionář. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti dle tohoto zařazení je 10 %. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se podle § 3 a § 4 vyhlášky o posuzování invalidity neměnila. Celkově tedy pokles pracovní schopnosti žalobkyně činí 10 %.

19. Závěrem komise uvedla, že z funkčního hlediska se u žalobkyně nejednalo o stav s podstatným narušením pracovního a společenského fungování, s projevy závažného maladaptivního chování, proto nebylo možné poruchu osobnosti u žalobkyně hodnotit jako středně těžkou ani těžkou. Žalobkyně byla schopna nadále využívat své středoškolské vzdělání v menších pracovních kolektivech a bez významně stresující úkolové práce v klidnějším pracovním prostředí. Žalobkyně byla schopna i rekvalifikace.
20. Po zhodnocení výše předestřených důkazů, které byly provedeny při soudním jednání, soud konstatuje, že posudková komise jednala v řádném složení, že její posudek, jenž soud hodnotí jako stěžejní důkaz v tomto přezkumném soudním řízení, byl vypracován po náležitém zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů. Žalobkyně nebyla přítomna při jednání komise.
21. Lékaři Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem přitom dospěli ke stejné kvalifikaci postižení žalobkyně jako posudková lékařka žalované v námitkovém řízení. Výsledným posouzením tedy bylo zjištěno, že žalobkyně dosahuje 10 %, takže z této skutečnosti je patrné, že žalobkyně nesplnila podmínku invalidity ani I. stupně dle zákona o důchodovém pojištění, a to minimálně 35% míru poklesu pracovní schopnosti.
22. Dále soud uvádí, že se ztotožnil s posudkovým závěrem komise a za daného stavu věci soud neshledal potřebu, aby byl doplňován výše citovaný posudek posudkové komise či aby byl případně ve věci vypracováván další posudek jinou posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí nebo dokonce aby bylo přikročeno ke znaleckému zkoumání zdravotního stavu žalobkyně. Požadavek v tomto směru ostatně v předmětném soudním řízení nevznesly ani žalovaná ani samotná žalobkyně poté, co byly seznámeny s posudkovým závěrem. Závěr soudu o tom, že v daném případě již nebylo zapotřebí provádět nějaké další dokazování, koresponduje ustálené judikatuře správních soudů včetně Nejvyššího správního soudu (viz např. jeho rozsudky ze dne 25. 6. 2003 č. j. 2 Ads 9/2003-50, který byl publikován ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 150/2004 a také na www.nssoud.cz, nebo ze dne 28. 8. 2003 č. j. 5 Ads 22/2003-48 či ze dne 12. 3. 2009 č. j. 3 Ads 143/2008-92, které jsou rovněž dostupné na www.nssoud.cz). K námitce žalobkyně, že posudková lékařka ve správním řízení neměla specializaci v oboru psychiatrie soud uvádí, že členkou posudkové komise, jejíž posudek byl stěžejním důkazem v soudním řízení, byla specializovaná odborná lékařka právě z oboru psychiatrie, a tudíž soud neshledal uvedenou námitku důvodnou.
23. S ohledem na shora uvedené skutečnosti tedy soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji ve výroku rozsudku ad I. podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
24. Současně soud podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve výroku rozsudku ad II. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobkyně nebyla ve věci úspěšná a žalované náhrada nákladů řízení nepřísluší.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

25. Pro úplnost soud směrem k žalobkyni poznamenává, že důvodem pro přiznání nároku na invalidní důchod, nemůže být jen subjektivní pocit žadatele o důchod o jeho neschopnosti k výkonu většiny zaměstnání pro špatný zdravotní stav. Přiznání dávky musí být podloženo objektivně zjištěným zdravotním stavem, posuzovaným příslušnou posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí. Dále by měla žalobkyně vzít v potaz fakt, že v souzené věci je možné vycházet, a to s poukazem na § 75 odst. 1 s. ř. s., toliko ze zdravotního stavu, jaký měla v době rozhodování žalované, tj. ke dni 7. 12. 2021. Případné zhoršení stávajících zdravotních obtíží, popř. vznik nových zdravotních obtíží po tomto datu nemůže být v tomto řízení v zásadě nikterak zohledněno. Ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s., které je pro správní soudy závazné, totiž výslovně stanovuje, že při přezkoumávání rozhodnutí správního orgánu vychází správní soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Žalobkyně tak má možnost případně poukazovat na své zhoršující se zdravotní obtíže, popř. nově vzniklé zdravotní obtíže, které nastaly po datu vydání rozhodnutí žalované v případném novém řízení o přiznání invalidního důchodu, které může žalobkyně iniciovat.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu

a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 5. května 2023

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.